Մանզումէի Էֆքեար

Մ Ի Ւ Ն Ա Տ Ի Ւ

ՌՈՒՄՈՒՐԸ ՔՈԼԻԹԻՔԸՅԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

Մանզումէի Էֆքեար սէնէտէ 300 նիւսխէ իթիպարըյլէ գըյմէթի իւթանպօլ իչին 2 լիրա օսմանլը կիմի, թաշրալար իչին սալիւի սէնէտէ 250 նիւսխէ վիրիլիրսէ, վէ բօսթա բարասըտա իչինտէ օլարագ քէզալիք 2 լիրա տըր։
Նիւսխէսի 40 փարա բարասըտա սաթըլմագտա տըր։

Իլանաթըն սըթըր աթըրը զիրէնտէն տէֆա իւլքտէն տէֆա 2, վէ իւչէնճիւ վէ սայիր տէֆալար իչին 1 զր. վէ իլան սըրասընտա գօնուլմաեան իլանըն սաթըրը 5 զր. տըր։
Էտրէսս վէ սայիրէ Գալաթասա Քէնտէյէմէնի Քաղարըլընտա վագը Նօ 41 իբսի իւանընտա կարասըտա Յ. փաճոսեան էսմինէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

Սէնէ 10 — ՚՚՚՚ Ռէպիւլ Ախըր ՚՚ — 1875 ՄԱՅԻՍ 8 ԲԷՆՃՇԷՆՊԷ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՄԱՅԻՍ 20 — Ն. 2815

ՅԷՆԻ ԻՃԱՏ

ԽՍԹԻՄԱԼ ԻՏԷՆԼԷՐ ԻՉԻՆ ՏԱՀԱ ՏԻՇ ԱՂՐԸՍԸ ՉԷՓՄԷՉԼԷՐ

Չիւրիւք տիշլէրին աղրը վէ սըզըսընը թէսքին իթտիրմէք նէ տէրէճէ միւշկիւլ իտուկի ճիւմլէնին մալիւմի տիր, պու աղրընըն տէֆի իչիւն չիմտիյէտէկին իսթիմալ օլունան աֆիօն վէ գարէնֆիլ վէ գլօրօֆօրմ վէ գրէօզօթ վէ էմսալի էճզալէրին մաէթթէսսիւֆ պիր թէսիրի կէօրիւլմէտիքտէն պաշգա տէրունի աղըզտէ պուլունան մաճալը սայիրէյէ սալիւի մազարրաթլէրի թօգունտուղու տէրքեար տըր․ Մէզքիւր էճզալէր աղրըը մուվագգաթէն թէսքին իտէկէլտիքլէրի չէօյլէ տուրսուն տիշլէրի սալիւի խարապ վէ էթլէրի իհրագ իյլէր վէ նիհայէթ չիւ խասթա տիշլէրին չէքտիրիլմէսինէ սէպէպ օլուրլար։

Հալ պուքի միւսիւ (Ալէքսանտր Սէմիրիս) ին պու տէֆա իխթիրաինէ մուվաֆֆագ օլտուղու իլաճ իսէ, չիւրիւք վէ պօշ տիշլէրտէ օլան աղրը վէ սըզըլէրի քեամիլէն տէֆի իտէր, սուրէթը իսթիմալի զարզարատէն խալիւէթ տիր, պու իլաճ պիւսպիւթիւն զարարսըզ պիր իլաճ օլուպ, տէրագգապ էն չիտտէթլի աղրը վէ սըզըլարը թէսքին իտէր վէ նիհայէթ պու մուալիճէյի իսթիմալ իտէն պիր տահա տիշ աղրըսը չէքմէզ․ պունտան մաատա մէզքիւր իլաճ սաղլամ տիշլէրին սալիւի չիւրիւմէսինի մէն իյլէր օլտուղու միւսիւլու գուվվէթտէն տիւշմիւշ վէ եէրինտէն օյնաեըպ սալլանմագտա պուլունմուշ տիշլէրի տէ զամկիւշտիրիպ բէքլէշտիրիր։

Շիմտիյէ գատար կէրէք խալըըճա քեանըըն մէզքիւր իլաճտէն իֆատէսպ օլմուշ օլտուգլարը վէ կէրէք պիր խայլի մէշհուր թապիպ վէ էճզաճըլարըն վագի օլան թէճրիւպէլէրի պու մուալիճէնին տէրէճէյի նիհայէտէ միւթէէսսիր օլտուղունու թէհիտ վէ թաստիգ իտէր։

Պէյօղլու չիչէսինին փիեաթը եարըմ վէ չէյրէկլիքլէրին պիր չէյրէք մէճիտյէ տիր, չիչէ իլէ պէրապէր սուրէթի իսթիմալինի հավի թարիֆէսի տէ վէրիլիր․ պու իլաճըն սախթէսինտէն իճթինապ լիւզիւմի տիր, չիչէլէրին իւզէրինտէքի միւհիւրէ սարըլմըշ քեաղըտըն իւզէրինտէ մուճիտի մուամիլէյէհ (Ալէքսանտր Սէմիրիս) ին իմզասընա տիգգաթ օլունա։

ԻՇ ՊՈՒ ՏԻՇ ԻԼԱՃԸՆԸՆ ՖԻՐՈՒԽԹ ՕԼՈՒՆՏԱՆ ՄԱՀԱԼԼԷՐԻ

Ըսթանպօլտա քէօփրիւ պաշընտա Թաննի վէ Եէնի-ճամի ճատտէսինտէ Տէլլասուտա վէ Պաղչէ գաբուտա իքի տաբուլու վէ 24 նիւմէրօլու Մինասեան վէ Թաճըլարտա 194 նիւմէրօլու Քանաեօթիտի վէ Թահտա գալէտէ Հասըրճըլար ճատտէսինտէ 88 նիւմէրօլու Սարաֆ օղլու վէ Զագմաճըլար ճատտէսինտէ 30 նիւմէրօլու Սէմպուտ վէ Վալիտէ խանը գուբուսինտէ 88 նումէրօլու Սօթիրիատի վէ Մահմուտ բաշատա Եըլտըզ խանը գուբուսինտէ 255 նիւմէրօլու Ըլքեան վէ Սուլթան պտեապխանէ մալլյէ գուբուսինտէ Մաղթօմիչ վէ կօսգա ճատտէսինտէ 57 նիւմէրօլու Պօղոսէֆէնտի վէ Ագսարայտա եէշիլ թուլումպա գարշըսընտա 101 նիւմէրօլու Հաճի պէյ ճէրրահ վէ Սուլթան Մէհմէտտէ Հաֆըզ բաշա ճատտէսինտէ 3 նիւմէրօլու Ահմէտ էֆէնտի վէ 25 նիւմէրօլու Գլխանթիս վէ Սուլթան Մահմուտ թիւրպէսինտէ 185 նումէրօլու Ամանճը վէ Ճըղալ օղլունտա Ագիպէյ ճատտէսինտէ իրան սէֆարէթխանէսի գուբուսինտէ 31 վէ 33 նումէրօլու Յէնէս թէրճիման վէ Այասօֆիա գարշըսընտա 47 նումէրօլու Գըրիսթիտիս վէ Գանթարճըլարտա 19 նումէրօլու Րիզա վէ Ունգաբանընտա տէկիրմէն գուբուսինտէ 53 նումէրօլու Գանտիլիս վէ Ճիպալի գաբուսունտա 1 նումէրօլու Ահմէտ էֆէնտի ճէրրահ վէ եինէ Պէյօղլու ճատտէտէ 278 նումէրօլու Մէրքէզը էճզախանէսի Խըլիճ Տէրսանէթը պէյ վէ Յէնէրտէ 35 նումէրօլու Քէրիքլիս վէ Պալաթտէ գաֆաֆլարտա 22 նումէրօլու Եուհաննիտիս վէ Էյուպտէ սեաունճագճըլարտա 24 նումէրօլու Միլիօ վէ Հալըճը օղլունտա Գումգաբուտա Գարշըսընտա Պասմաճեան վէ Խասքէօյտէ տօղրու եօլտա 162 նումէրօլու Սամաթիա վէ Գասըմբաշատա էսկի ճումա բազարընտա 42 նումէրօլու Արրահամ վէ Աղապ գաբու ճատտէսինտէ 200 նումէրօլու Վարթալիթի վէ Ղալաթատէ Գօմիսիօն խանը գուբուսինտէ Մատէյա վէ եիւքսէք գալտըրըմտա Վէլիչ վէ տօղրու եօլտա 87 նումէրօլու Մանասէֆիյէ գարշըսընտա վէ 122 նումէրօլու Միհան վէ 188 նումէրօլու Ցունեա վէ Վէնէտիք քիլիսէսի գուբուսինտէ Րօսի Րօսօլաթօ վէ Մուսխանէտէ 21 նումէրօլու Տէլլամբինա էճզախանէսինտէ Նաթալէ Պէրպարա վէ Թօբխանէտէ Պօղազքէսէնտէ 49 նումէրօլու Աֆաճանի վէ Ֆընտըգլըը ճատտէսինտէ 98 նումէրօլու Քօթօղ վէ Պէշիքթաշտէ թըրամվայ մէվգիֆի գարշըսընտա 129 նումէրօլու Ճիխանիտի վէ Օրթա քէօյտէ քէօփրիւ պաշընտա 3 նումէրօլու Սըփրի վէ Արնաուտ քէօյիւնտէ Քէթրիատիս վէ Պօեաճը քէօյիւնտէ Վէլիսարիոս վէ Եէնի քէօյտէ Պարօզի վէ Թէրաբիատէ Նիգօփօլիս վէ Պէյօղլու տէրէտէ Ղալաթիս վէ եինէ Ֆարմասի Սանթրալ վէ Գատը գիւյիւնտէ Մօտա ճատտէսինտէ 103 նիւմէրօլու Մալուտի վէ եինէ Սօթիրիատիս վէ իւսկիւտարտէ ունճուլար սօգագընտա 3 նումէրօլու Լուքիատի վէ եինէ Սէլամսըզտէ Թարլաբաշընտէ 257 նումէրօլու Չէօմլէքճեան վէ եինէ Պաղլէր պաշընտա 317 նումէրօլու Ցաղըեան վէ Գուզկունճուգտա Փէրթէբէ վէ Քանտա ալթը ճատտէսինտէ 39 նիւմէրօլու Թէրճիման վէ Պէյօղլու ճատտէսինտէ Տէլլասուտա վէ եինէ իւնգիւլիս վէ Մաթգօմիչ վէ 412 նումէրօլու Յրանձօյլ վէ 472 միւմէրօլու Ճօրճի Գալամիս վէ Թաթավլատա Տիմանտի էֆէնտի վէ Եէնիշէհիր ճատտէսինտէ Անաստասիատի վէ Գումգաբուտա Չիֆթէ կէլինլէրտէ 36 նիւմէրօլու Գարուս վէ Լանկա ճատտէսինտէ Քօսալ բաշտէ 51 նիւմէրօլու Գիրգոր Լարապետեան վէ Սամաթեատա տօղրու եօլտա 258 նումէրօլու Սիմէօն նամ էճզախանէլէրտէ սաթըլըր։

Գունտուրան մաատա, Ըսթանպօլտա Վալիտէ խանը գուբուսինտէ միւսիւ Պալապանինըն գարշըսընտաքի 72 նումէրօլու մահալլը մախսուսունտա պուլունուր։

AVIS IMPORTANT

EAU DES FÉES

ՄՈՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

Օ ՏԷ ՖԷ

ՍԱՉ ՎԷ ՍԱՔԱԼ ՊՕՅԱՄԱԳ ԻՉԻՆ ՍՈՒ

Վիէննա էքսբօզիսիօնունտան մէտալիա ալմըշ տըր։

10 սէնէ թէճրիւպէսի օլունմուշ տուր։

Մատամ Սարա Ֆէլիքս քէնտի պիր չօգ միւշթէրիլէրինէ պիլտիրիր քի, մէզքիւր Օ ՏԷ ՖԷ նամ սուեուն չիչէլէրին մավի րէնկի ադ վագըթտա ամպէր րէնկինէ թէպտիլ լունաճագ տըր։

Վիէննա էքսբօզիսիօնունտան ալտըղը պիւյիւք միւքեաֆաթը քէնտի մալի իւէ րէնգավէթ չըգըշըլամաեաճագընա պիրտէլիլի գավի տըր։

Հէր քէսի խայրէթտէ պըրագըր թագսիթլէրտէն սագընտըրմագ իչին, չիչէլէրին մավի րէնկինի տէյիշթիրմէեէճէքտիր վիրտի, վէ ամպէր րէնկինտէ օլաճագ չիչէլէրին իքի թարաֆընտա սալիւի քէնտի իմզասը պուլունաճագ տըր։

Շարժտա քեաֆֆէսի լէվանթաճըլարտա պուլունուր։

50 ՍԷՆԷ ՄՈՒՎԱՖՖԱԳԻՅԷԹԼԷ

ԻՍԹԻՄԱԼ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ

ՔՆԱՂՐՏ

FAYARD & BLAYN

Բարիս 49 Րիւ Տըօֆ Սէն-Մէրի Բարիս

Պիր չօգ հէքիմլէր, նէզլէ, կէօյիւս խասթալըգլարը, էէլ, աղրը պիւրքիւմէսի կէյիք պուեուգլուղու թասիր օլունան խասթալըգ, եարա, վէ պէրէ վէ եանըգլըգա պիրէպիր իլաճ օլտուղունա շէհատէթ իթմիշլէր տիր։

Պուլունուր քի Փէֆէյի էճզախանէլէրտէ։

LA SOCIETE D'ASSURANCE

CONTRE L'INCENDIE

De Hambourg-Brème.

ՀԱՄՊՈՒՐԿ–ՊՐԷՄ

ՍԹԷՇ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Մէզքիւր գումբանեա, խանէ, մաղազա, էմթաա վէ ղայրիմէնգուլաթ էշեա գարշը սիկուրթա իտէր։ Գալաթատա Գարանթինա սօգագընտա 4 նիւմէրօլու մաղազատա պաշ աճէնթօ միւսիւ ՀԷՐՄ․ ՀԷԼՊԻՆԿԷ միւրաճաաթ իտիլմէսի։

LONDON ET LANCASHIRE FIRE INSURANCE COMPANY

ԼԸՆՏԸՆ ԷՆՏ ԼԷՆԳԷՍԹԸՐ ՖԱՅՐ ԻՆՇԻՈՒՐԷՆՍ ԳԸՄՓԸՆԻ

Իշ պու գումբանեա, խանէ, մօպիլեա, մաղազա, էմթաա վէ ղայրըմէնգուլ եանըգընտա գարշը սիկուրթա իտէր, սիկուրթա իթտիյի խանէ վէ էմթաա վէ սայիրէ եանտըղընտա պէտէլինի անիտէն թէէտիէէ իտէր։

Սիկուրթաեա տայիր չէյլէր իչին միւսիւ Մալթասա միւրաճաաթ իտիլմէսի։ Ն․ 13 Խավեար խան, Գալաթա

Աճէնթօ, ՀԱՐՎԷՅ ՎԷ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱ

E. PINAUD ET MEYER

Զաթը հազրէթի շահանէ վէ Ինկիլթէրա գըրալիչասը հազրէթլէրինին լավանտա վէ բումատաճըսը Է․ ՊԻՆՕ ՎԷ ՄԷՅԷՐ Հազրէ-

Թինին Պարիս մէնէքշէ չիչէյի մահսուլա-թը մախսուսէսի։

ԹԱԹԼԸ ՍԱՊՕՆ
ՄԷՆՏԻԼ ԻՉԻՆ ԼԱՎԱՆՏԱ
ՊԻՐԻՆՃ ԹՕԶՈՒ
ԹՕԱԼԷԹԱ ՍՈՒԵՈՒ
ՍՈՒԼՈՒ ՔՕՄԱՏԱ

37, Պուլվար տը Սէպասթօփօլ, 37

ՔԱՐԻՍ

Պօնլըճա լավանտաճը վէ բէրուքէր մաղազալարընտա վէ էճզախանէլէրտէ պուլունուր։

ՍԱԱԹՃԸԼԱՐԱ ՎԷ ՍԷԼԻԼՈՒՄՈՒՄ

ԷՀԱԼԻՍԷ ԻԼԱՆ

Edward Prior Լօնտրատա մուգիմ սաաթճը Էտուար Բըրիօր, իլան իտէր քի հագգանի քէօալի նամ իթմիշ օլան քէնտի սաաթլարընտան ալմագ իսթէեէնլէր տօղրուտան տօղրու Լօնտրատա Բօուէլ Ըսթրայթ Իսթտա 18 նիւմէրօլու փապրիգասընա միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր à Londres 18 Powell Street East։

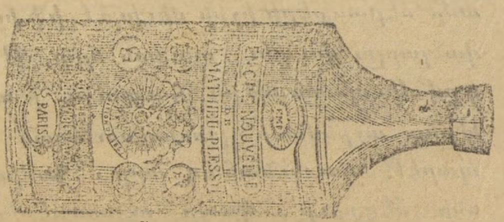

ENCRE NOUVELLE

ՅԷՆԻ ՄԻՒՐԷՔՔԷՊ

1867 սէնէսի էքսբօզիսիօնունտա Լէժիօն տ'Օնէօր նիշանընըն խաչընը վէ 1873 սէնէսի վիէննա էքսբօզիսիօնունտա տախի շէրագաթ մետալեասը ալմըշ իյլէմիշ տիր։

Գօմեա իչին մէնէքշէ րէնկինտէ եէնի միւրէքքէպ։

Քեաֆֆէյի պէօյիւք նէզարէթլէրտէն գապուլ օլունմուշ տուր։

Պուլունուր Իսթանպօլտա Վէլիչ վէ գումբանեասընըն վէ Տէլլա Սուտանըն էճզախանէլէրինտէ։

1862 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԼՕՆՏՐԱՏԱ ՔԻՒՇԱՏ ՕԼՈՒՆԱՆ ՍԷՐԿԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՏԷ ՄԻՒՔԵՖԱԹ ԱԼՏԸ ԻԹՄԻՇ

Օ ՏԸ ՄԷԼԻՍ ՏԷ ԳԱՐՄ

Մէզքիւր մուալիճէ, աամլաեա, քէօթիւրիւմլիւյէ, տէնիզ խասթալըղընա, գօլէրաեա, սըթմաեա, սանճըեա, հազմըսըզլըղա, սանճըլա, վէ սայիր խասթալըգլարա գարշը պիրէպիր տիր։

ՊՕԱՅՆԷ

ՏԷ ԳԱՐՄԸՆ պիրինճիք խալէֆի

Բարիս, 14, Թարան սօգագը

Պօնլըճա մաղազալարտա տէբօզիթօսու վար։

PRODUITS SPÉCIAUX
AUX VIOLETTES DE PARME
DE LA MAISON
E. PINAUD et MEYER

Զաթը հազրէթի փատիշահի իլէ Ինկիլթէրա գըրալիչասընըն բումատաճըսը օլան Է․ Բինօ վէ Մէյէրին մէնէքշէտէն եափըլմըշ օլան թէրթիպլէրի

Եումուշատըճը սապօն, Մէնտիլ իչին բուհ, Պիրինճ թօզու, Գօլօ-քըրէմ․ թուալէթ իչին սու, գօզալը նէսնէ սաղլամագ իչին քինէ, սաչլար բոմատա։

Մէզքիւրէ մթաա քեաֆֆէյի մէշհուր բումատաճըլարտա, էճզախանէլէրտէ վէ բէրուքէր տիւքքեանլարընտա սաթըլըր։

ԻԼԱՆԱԹ

Les annouces pour la France sont exclusivement reçues à Paris chez M. E. Orain 9 Rue Drouot et les annonces pour l'Angleterre chez M. E. Micoud 81A Fleet Street, Londres E. C.

Խասքէօյտէ Պրօթէսթան ժողովարանը իթթիխալինտէ վագը միւֆրէտ պիր պիւյիւք արսա սաթըլըգ օլուպ, թալիպ օլանլար գըթթա գըթթա սալիւի վիրիլիր։

Զիեատէճէ մալիւմաթ ալմագ իսթէեէնլէրին, Գայաթտա Յէնի-ճամի գարշըսընտա Ամիրիգան մաղազասընտա Մինասեան Պետրոս աղաեա միւրաճաաթ իլէմէլէրի։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Կէլէճէք ճումա իրթէսի կիւնիւ ախշամը, խարիճիէ նազըրը տէվլէթլու Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրի իսբանեա սէֆիրի պարօն Գօնթա պիր զիեաֆէթ վէրէճէք վէ պու զիեաֆէթտէ պազը վիւքէլայի ֆիխամ վէ սիւֆէրա հազըր պուլունաճագ տըր ։

—Կէչէնտէ Թէրսանէի ամիրէտէ ինշաաը խիթամ պուլմուշ օլան Հավուզուն մէսարիֆաթը ինշաաթէսինի թաահհիւտ իթմէք իչին Գաճրիճէ նէզարէթինտէ պիր գօմիսիօնը մախսուս թէշքիլ օլունաճաղը վէ պու հավուզա 95 պին լիրա սարֆ գըլընտըղը իշիտիլմիշ տիր ։

—Տէվլէթլու Խաստ բաշա հազրէթլէրինին մագամը սատարէթուզմաները թէշրիֆ պույուրալըտան պէրու, պէօյլէ ղալիթանտան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն քէմալի կէրմի իլէ մագամը սէրասքէրի մէսարիֆինին թէնզիլի իլէ օղրաշմագտա օլտուղու ուրէթի զավիէտէ պիլտիրիլեօր ։

Էկէր ալտըղըմըզ մալիւմաթ սահիհ իսէ, մէզքիւր թէնզիլ, 160 պին քէսէ, եանի 800 պին լիրաեա պալիղ օլմուշ իմիշ ։ Թէնզիլի մէզքիւր, մէսարիֆի միւֆիտէ խուզէրինէ օլմակըզ, պիլաքիս ատէթա սույի իսթիմալ իլէ թէէտիէ օլունմագտա օլան մաաշաթ ու թագաիւտաթըն լաղվի վէ մագամը սէրասքէրի իչին միւխթէլիֆ իւնվանլարլա վուգու պուլան պիր թագըմ միւպաաթաթըն հուտուտ թահթընա ալընմասը խուսուսունտան իպարէթ պուլունաճագ տըր ։ Գօմիսիօնը մէզքիւր, Պապը սէրասքէրիտէ մէմուրիեէթինի խիթամտէն սօնրա, [illegible] մէմուրիեէթ իտիպ, օրատա 60 իլէ 100 պին քէսէ արասընտա պիր թէնզիլ վուգուա կէլէճէյի մէմուլ տուր ։

Էկէր ուսուլը մէզքիւր, կէրէք Տէրսաանէթտէ վէ կէրէք եէսայէթլէրտէքի քեաֆֆէյի խարէ շիւպէլէրինտէ տախի իճրա օլունուր իսէ, օլ վագըթ պէլքի պիւտճէյի միւվազէնէ խուսուլէ կէլէճէքլէր տիր ։ Պէօյլէ պիր գօմիսիօնու թէշքիլ պուեուրմասը էճիլտէն, Սատրազամ հազրէթլէրինէ թէշէքքիւր իտիլմէլի տիր ։

Միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին էհալի թարաֆընտան վէրիլէն մէպլաղը վիրկիւէ իլէմէք հուգուգունտա իպրազ պուեուրտուգլարը հիմմէթ ու ղայրէթ մէմալիքի շահանէնին քեաֆֆէյի էհալիսինին շիւքրանիեէթինի ճալիպ օլաճագ տըր ։

(Գուրիէ տ'Օրիան)

—Րուսիա սէֆիրի Ժէնէրալ Իկնաթիէֆ հազրէթլէրինին մաատամասը Պըրուսատա պուլունան վալիտէսի իլէ կէօրիւշմէք վէ պիր գաչ կիւն գալըղլարա տէփամ իթմէք իւզրէ, պու կիւն Րուսիա սէֆարէթի պաշ թէրճէմանը միւսիւ Օնու իլէ պէրապէր Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իյլէմիշ տիր ։

—Ալտըղըմըզ մալիւմաթա նէզարէն, Վարդովեան էֆէնտի ու վագըթտան թէաթրօսընը հիյնէթինի ղայր կէօնէճէք տիր, չիւնքի, օեունճուլարըն մուգավէլէսի խիթամ պուլմուշ օլտուղունտան, պունլար, Ահմէտ Նէճիպ էֆէնտի իլէ էնիստէն մուգավէլէ իթմիշլէր տիր. Էֆէնտիյի միւմայլէյհ, պու հէյէթի, Պուքրէշ վէ Պէշթա, վէ Վիէննա վէ օրատան Բարիզէ կէօթիւրէճէք էճրայի լեօպ իթտիրէճէքլէր տիր ։ Թէաթրօնըն միչի պիւեւլէրինէ, տահա մէվգըյի իճրաէ վաղ օլունմամըշ օլան պազը շէյլէր իլավէ իտիլմիշ վէ էօվրագըլարը թէճտիտ օլունմուշ տուր ։ Պունլար պէչ օն կիւնտէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէճէքլէր տիր ։

Լա Թիւրքի

—Ճէնէրալ Մօխլիօնամ մահէլլէտէ կէչէն բազար իրթէսի կիճէսի խըրսըզլար Րում քիլիսէսինէ կիրէրէք, պիր իքի եիւզ լիրալըգ կիւմիւշ էշեա չալմըշլար տըր ։

—Գօնեատան եազըլըղլարընա կէօրէ, էթմէյին օգգասը պարէր ադճէ իլէ 76 բարաեա վէ քէչի էթինին օգգասը 8 ղրշ. օլուպ, տահա թէնէզզիւլ իթմէսինէ պէքլէնիեօր ։

Գօնեատա պու սէնէնին մահսուլաթընտա ֆէյզ ու պէրէքէթ կէօրիւնիւեօր իմիշ ։

—Տիւնքի կիւն Միւսլիմանըն պիրի Նըշան Թաշընաա քէնտի քէնտիսինի էօլտիւրմիւշ տիւր ։ Մէրգում չիւպհէսիզ էօլմէզտէն էվվէլ սօն տէֆա օլարագ թապիաթըն կիւզէլլիքլէրինտէն զէվգեապ օլմագ իսթէտիկինտէն, Նազչ ու թասվիրէ չաեան կիւզէլ պիր մահէլլ ինթիխապ իլէ, պիր աղաճըն կէօլկէսի ալթընտա տուրուպ, պիր ճէպ պըչաղը իլէ գարնընը եարմըշ տըր ։ Պու ատամ, տիվանէլիք էսէրի օլարագ, եօգսա մէյուսիեէթտէն նաշի քէնտի քէնտիսինի թէլէֆ իթտիյի մալիւմ տէյիլ տիր ։

(Լա Թիւրքի)

—Օն պէշ կիւնտէն պէրու Խասքէօյտէ Հալըճ օղլու ճիվարընտա խըրսըզլար պազը խանէ վէ տիւքքեան սօյմուշլար տըր, վէ եինէ տիւն կիճէ Հալըճ օղ[illegible] տիւքքեանընա կիրէրէք 25—30 լիրա մըգտարի քէօսէլէ վէ սայիրէ չալմըշլար տըր ։

—Շումնու չըմէնտըֆէր խաթթընըն, իշլէտիճի գումբանեա թարաֆընտան թաթիլ օլունուպ, միւհէնտիս վէ ամէլէսինէ րուխսաթ վէրիլտիկինի Լէվընթ Հէրըլտտան ալարագ եազմըշ իտիք ։ Պու քէրէ մէզքիւր գումբանեա, իշ պու գարարընը կէրի ալարագ եէնիտէն ամէլիեաթա տէվամ օլունմասընը, լաղըմ կէլէնլէրէ թէպլիղ իյլէտիյի մուախխարէն թահգիգ օլունմուշ տուր ։

—Պաճըը սէֆիրի գօմանտանը սաատէթլու Ահմէտ բաշա, Գանտիա նամ վաբօր իլէ պու քէրէ Տէրսաատէթէ ավտէթ իյլէմիշ տիր ։

ԳԱՐԱ ՀԻՍԱՐՏԱՆ ՊԻՐ ՄԷՔԹՈՒՊ

Պուրատա սէքիզ եիւզ խանէտէն իպարէթ օլան Լուսաւորչական էրմէնիլէր իքի սէնէտէն պէրու գըթլըգ աֆէթինէ տիւչար օլմուշլար տըր ։ Եիւզ եաշընտա պիր ատէմ պէօյլէ պիր գըթլըգ կէօրմէմիշ տիր վէ պիլմէզ ։ Տէրսաատէթտէ Էրմէնի միլլէթինտէն գըթլըգ գօմիսիօնունա ադա օլան միւթէպէր զէվաթ պու հալի տույունճա, բահմ իտէրէք 100 ատէտ Օսմանլը լիրասը թէլէկրաֆիլէ տէրագապ պուրատա միլլէթիմիզ միւթէպէրանընտան Հաճի [illegible] Հաճի Յովհաննէս [illegible] հէվալէ պուեուրմուշ, պիչարէ ֆագիրլէրէ եէանէ օլմասընը պիլտիրտիլէր ։ Պունտան 5 այ ագ տէմ պուրատա պիր ուֆաճըգ գըթլըգ գօմիսիօնու թէշքիլ օլունմուշ իտի ։ Պազը միլլէթ միւթէպէրանընտան իեանէ ֆագիրլէր իչին թօփլանըպ, ատէմ պաշընա 24 սաաթտա պիր 100 տիրհէմ օլարագ, քիլիսէ օտասընտա 150 խանէյէ եանի 500 գատար ճանա էքմէք տաղըթըլմագտա իքէն, պալէատէ մէզքիւր 100 լիրա վասըլ օլտու ։ Հալ պու քի 5 այտան պէրու ֆուգարա կիւն պէ կիւն արթմագտա օլուպ, պու կիւն 315 խանէ, եախօտ 856 նուֆուսատէք չըգմըշ իսէ տէ, պէհհէր կիւն ատէմ պաշընա 100 էր տիրհէմ էքմէք վէրիլմէքտէ տիր ։ Ֆագիրլէր արթտըգճա միլլէթ միւթէպէրանը տախի, թէք նէ տիր ֆուգարա աճլըգտան էօլմէսինլէր տէյի, ղայրէթ իտիպ չօգ սըգընթը չէքմէքտէ տիրլէր ։ Թէահհիւտէ չաեան չուրասը տըր քի, էհալիմիզ պու սէֆիլ հալտէ իքէն, հիւքիւմէթ սաքէր պէտէլի վէրկիսի իլէ էմլաք վէրկիլէրինի պիրլէշտիրէրէք, պու բարալար թէքմիլ թահսիլ օլունմալը տէյի սըգըշտըրմագտա տըր ։ Էհալի մահպուսխանէյէ կիրիպ չըգմագտան օսանտը, վէ պունտան գաթի նազար, մահպուսխանէմիզտէ հիւմմա իլլէթի օլուպ, չըգան մահպուսլար պուլաշըգ իլլէթ ալըպ, իլլէթի տիշարըեա տախի եայմագտա տըրլար (1) ։ Պու եիւզտէն թէլէֆ օլանլարտա էքսիք տէյիլ տիր ։ Հիւքիւմէթ պու հալի կէօրիւպ մէրհամէթ իթմէզ իսէ, ֆուգարանըն սահիպի քի՞մ օլաճագ. ղիրա իքի սէնէտէն պէրու նըսըֆ ֆիեաթլէ էշեալարընը սաթըպ բարասը թիւքէթտիքտէն պաշգա, պու կիւն չօլուգ չօճուգլարընը հըֆզ իտէճէք խանէլէրինի տէ սաթըպ տէվլէթ վէրկիսի վէրէճէք վէ պօղազլարընը խարէ իտէճէքլէր իսէ տէ, ալան եօգ տուր ։ Գարա Հիսարտա [illegible] գօնշուլարըմըզտան տախի ֆագըրլէր գըրըլարտան օթ թօբլաեըպ եաշաեօրլար ։ Իշթիտիկիմիզէ նէզարէն էթրաֆ գարիէլէրիմիզտէն տէ չօգլար աճլըգտան գըրլարա տիւշիւպ օթ թօբլաեարագ եէմէքտէ տիրլէր, վէ պու սէպէպտէն խասթալըգ էքսիք տէյիլ ։ Պազըն աճլըգտան թէլէֆ օլանլար տա վար ։ Հէման Ճէնապը Հագգ անիեազ խըզըրըմ քի մէրհամէթլի եիւզիւնիւ թէօնտէրիպ ֆագըր պիչարէկեանը գաեըրսըն ։ Ամին ։

Կարապետ Վարպետեան
Սարգիս Պալեձճեան

Աֆիօն Գարահիսարը,
19 ապրիլ 1875

(Աւետաբեր)

(1) Հէր շէյտէն զիեատէ պու խուսուս հիւքիւմէթի սէնիէնին նազարը տիգգաթ վէ մէրհամէթինի ճալիպ իյլէսէ ճայիզ տիր, զիրա զամանէ էհալիմիզին էօմրիւ թէլէֆ իտօլէնմիշ օլուպ, վէ ճէհալէթ հիւքմ իտէրէք, հէքիմ վէ իլաճ չօգլար ինանմատըղլարը վէ իթիպար իթմէտիքլէրի հալտէ, վէ չօգ քէրրէ հէքիմ վէ իլաճ տա պուլունմատըղը տէրքեար իքէն, սիրայէ մահպուսխանէլէր հէմ սէֆալէթ վէ հէմ տէ ճէհլ վէ իլլէթ օճաղը օլմասըն ։

(Մանզումէ)

ՆԷՎԻՅԷ

Հինտիսթանտա Թայ ու նէշր օլունան Թայմս ղազէթասընտա օգունան պիր պէնտին սպը ճիւմլէլէրի տիր.

Պուխարա Թարիղի իլէ Թիւրքիսթանտան Բալիլ շէհրինէ կէլէն եօլճուլարըն րիվաեէթինէ նէզարէն, Րուսիա տէվլէթի Թիւրքիսթան էհալիսինէ եէնիտէն վէրկիլէր թարհ իթմէքտէ օլտուղու կիպի, Չըմէնտըֆէր իլէ թէլէկրաֆ ինշաաը կիպի պազը ասար թէէսիսինէ ղայրէթ իթմէքտէ իսէ տէ, պու հալլէր պիր թարաֆտան ումում էհալինին նէֆրէթինի վէ պէլքի իւզէրլէրինէ թէրքի վաթան իթմէլէրինի միւճէպ օլաճագ պազը խուսուսաթըն իճրասընտա տախի իսրար իթմէքտէ տիր. չիւնքի Րուսիա տէվլէթի Թիւրքիսթան էհալիսինի պէտէվիեէթտէն գուրթարմագ իւզրէ չօճուգլարընը մէքթէպլէրէ կէօնտէրմէլէրի իճպար իտիեօր սա տա, պու մէքթէպլէրտէ չօճուգլարըն էվվէլ պէ էվվէլ Րուս լիսանը թահսիլ իթմէլէրի մէզքիւր մէքթէպլէրին նիզամը էսասիսինտէն պուլունտուղու ճիհէթլէ, էհալիյի մէզքիւրէտէն հիչ պիրի պու ուսուլը գապուլ իթմէյիպ էվլատընը մէքթէպլէրէ կէօնտէրմէմէք իսթէեօրլար ։

Լաքին Րուսիա տէվլէթի թարաֆընտան պուլունան մէմուրին, պու ուսուլին իճրասընտա իսրար իտիպ, էվլատընը մէզքիւր մէքթէպլէրէ կէօնտէրմէեէնլէրտէն ճէզայի նագտի ալարագ միւճազաթ իտիեօրլար ։ Պունտան պաշգա Միւսլիւման գատընլարընը, եիւզլէրի գաբալը օլտուղու հալտէ, սօգագ վէ բազարտան կէչմէլէրինէ միւսաատէ իթմէեիպ, պունու իչին մախսուս մէմուրլար թայեին օլունարագ, օ վասըթալարլա, պիչարէկեանըն եիւզլէրինտէ վէ էսասը չէրաեիթի տինիեէլէրինտէն օլան պաշ էօրթիւլէրինի եըրթըեօրլար վէ քիւլլիեէթլի ճէզայի նագտի ալըեօրլար ։ Իշթէ չու սույի թէտպիր, էհալիյի միւսլիմէնին ճէմիեէթինի թահրիք իթմէքտէ օլտուղու ճիհէթլէ, եագընտա պէօյլէ պիր կիւրիւլթիւ զուհուր իտէճէք տիր ։

—Պէրլինին ղայրը րէսմի ղազէթալարընըն եազըտըլարընա կէօրէ, րէննէհրինին էօթէ թարաֆընտա պուլունան էհալինին էֆքեարընը Ֆըրանսա ալէյհինէ թահրիք իթմէք մագսատի իլէ, Ալմանեա տէվլէթի, միւսիւ Պիսմարգա խասըմ օլան Ֆըրանսըզ ղազէթալարընըն եազըտըլարը քեաֆֆէյի պէնտլէրի թէճէմմիւ իթտիրմիշ տիր ։

Ֆըրանսա հիւքիւմէթի, չօգտան պէրու պու թէշէպպիւստէն խապէրտար պուլունտուղունտան, քէնտիսի տախի Ալմանեա ղազէթալարընըն եազըտըլարը պէնտլէրի թօփլաթըպ սագլամըշ տըր ։

—Պէրլինտէն եազըլըղլարընա կէօրէ, կէչէնտէ Ալմանեա բարլամէնթօսու գարարը իւզէրինէ, Գաթօլիք փիսքօպոս վէ փափասլարընըն մաաշաթը գաթ օլունտուղունա պինաէն, պիւթիւն Ալմանեատա Գաթօլիքլէր թարաֆընտան պու մաաշաթըն եէրինէ փիսքօբոս վէ փափասլարա վէրիլմէք իւզրէ իեանէ տէֆթէրլէրի քիւշատ օլունմուշ վէ Գաթօլիք միւթէպէրանը թարաֆլարընտան մէպալիղի քիւլլիեէ գայտ վէ թէսլիմ իտիլմիշ միւհիմլու էսնաֆլար տախի քիւլլիեէթլէ գայտ օլունմագտա տըր ։

—Ալաֆրանկա մայիսին տէօրտիւնճիւ կիւնիւ Ամէրիգատան Ինկիլթէրաեա վարըր Բըլիմութ լիմանընա Ճէֆֆէրսըն նամընտա պիր եէլքէն կէմիսի վիրուտ իյլէմիշ տիր ։ Իշպու սէֆինէնին գաբտանը, մէզքիւր լիմանա վիսուլինտէ, պիր կիճէ եօլտա կէլիր իքէն, նէօպէթտէ պուլունան իքինճի գաբտանըն իւզէրինէ իւչ քիշիտէն ի-

պարէթ օլան կէմի Թայֆէլէրինին, հիւճում պիրլէ պալթա իլէ վուրուպ Էօլտիւրտիւքտէն վէ ճէնազէսինի տէնիզէ աթտըգտան վէ կէմի միչօսունու տախի Թութարագ, սէս չըգարմամագ իւզրէ, էլինի վէ աեագընը պաղլատըգտան սօնրա, իւչիւնճիւ գաբտանըն գամարասընա կիտիպ, քէզա անը տա գաթլ իլէ ճէնազէսինի տէնիզէ աթտըգլարընը վէ նիհաեէթ զէվճէ վէ չօճուգլարը իլէ գամարասընտա եաթմագտա պուլունան պիրինճի գաբտանը տախի օլ վէճհ իլէ հէլաք իթմէք իւզրէ իքէն, մէրգում միչօնըն, հէր նասըլսա աղզընըն պաղըն չէօզէրէք քէյֆիեէթի գաբտանա պաղըրա պաղըրա խապէր վիրմէսինտէն նաշի, գաբտանըն տէր հալ գալգըպ ալթը բաթլար իքի Թապանճասը, քէնտիսինի Թէլէֆ գասար իլէ իւսթիւնէ կէլմէքտէ օլան մէրգում Թայֆէլէր իւզէրինէ աթէշ իտիպ, պունլարտան պիրինի Թէլէֆ վէ իքիսի ճէրհ իլէ, Թութուպ զէնճիրլէ պաղլատըգլընը վէ մուախխարէն գարշըտան կէչմէքտէ օլան պիր վաբօրա իշարէթլէ, մէրգում իւչ Թայֆէնին եէրինէ տիկէրլէրինի ալարագ մայիսին կինճի կիւնիւ լիմանը մէզպուրա կիրտիքլէրինի իֆատէ էյլէմիշ տիր:

—Մայիս 7 Թարիխլի իլէ Շանկայտէն վիրուտ իտէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Բիկագ չէհրինտէ Զինլիլէր Ամէրիգա քիլիսէսինէ հիւճում իտէրէք, հէտմ ու խարապ իթմիշլէր տիր: Ամէրիգա սէֆիրինին չիքհաեէթի իւզէրինէ, Զին տէվլէթի լազըմ կէլէն Թազմինաթը Թէէտիեէ էյլէեէճէքտիր:

—Գօրէսբօնտանս Ցըրանգօ իթալեէն ղազէթասընտա օգունտուղունա կէօրէ, բաբա հազրէթլէրի, իսբանեա գըրալը Ալֆօնս Թարաֆտարանընտան, Րօմատա պուլունան պիր գաչ պէօյիւք բիւքօպօսլարըն իլթիմասը իւզէրինէ, տօն Գարլօս մուհարէպէտէն կէրի չէքիլմէսի էմրինի համիլ պիր զաթ կէօնտէրիպ, Տօն Գարլօս մուհարէպէտէն չէքիլմէտիյի հալտէ վաթիգան տախի քեամիլէն Տօն Գարլօսը իլթիզամ էյլէմէնէճէյինի Թէպլիղ էյլէմիշ տիր:

—Ամէրիգալըլարըն աճվալը ղարիպ վէ ագըլէսինէ վէ Թէրպիէճէ հիւսնի տիգգաթլարընա պիր նիւմունէ օլարագ Պէրլին ղազէթալարը պու քէրէ օրատա պիր մուալլիմ կէլիպ, Ամէրիգա մէքթէպլէրինտէն պիրինին պիր սընըֆ գըզ չակիրտանընը սէյր ու սէյեահաթ իթտիրէրէք, նազարիեաթընը ամէլիեաթա Թաթպիգ էյլէմէք իւզրէ մայէթինտէ պուլունտուրմագտա օլտուգլարընը եազըեօրլար:

Մուալլիմ գըզլարը Ալմանեա վէ Ցրանսա վէ Իսվիչրէ վէ Ինկիլթէրա վէ Իթալեա վէ Ավստրիա մէմալիքինի սէյեահաթ իթտիքտէն սօնրա, Լիվըրբուլա կէօթիւրէրէք օրատան Ամէրիգաեա կէօթիւրէճէք իմիշ:

—Իշ պու 1875 սէնէսինին կէչէն իւչ այը, եանի յունվար, ֆէպրվար վէ մարտ այլարընտա Ցըրանսա մէմալիքինտէ իխրաճաթ 976 միլեօն 803 պին վէ իտխալաթ տախի 851 միլեօն 361 պին ֆրանգա պալիղ օլմուշ տուր: Պու կէչէն վէ էվվէլքի սէնէլէրէ Թաթպիգ օլունտուղու հալտէ, պիր չօգ ֆազլա կէօրիւնիւեօր քի պուտա ֆապրիգալարըն չօղալմասընտան, վէ սանայիինին Թէրագգըսընտան հուսուլէ կէլմիշ տիր:

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԱՐ

ԱԼՄԱՆԵԱ ՎԷ ՖՐԱՆՍԱ

Լօնտրա, 18 մայիս

Թայմս ղազէթասը տիւնքի Թարիխի իլէ Պէրլինտէքի մուխպիրինտէն պիր Թէլէկրաֆ ալմըշտըր: Պու Թէլէկրաֆա նէզարէն, Րուսիա վէ Ավստրիա վէ Ինկիլթէրա վէ Իթալեա, սօն պուխրան հէնկեամընտա Ալմանեա վէ Ցրանսա պէյնինտէ վէսաթաթ էյլէմիշլէր տիր:

Զանն օլունտուղունա կէօրէ, Րուսիա Թարաֆընտան օլունան Թէքլիֆաթտա, հիչ պիր հաճէթտէ մուավէնէթի տիրիղ իթմէեէճէյի տախի պիլտիրիլմիշ իտի:

ՖՐԱՆՍԱ

Բարիս, 19 մայիս

Միւսիւ Ժիւլ Ֆէրի, սօլ Թարաֆ րիեասէթինէ Թային օլունտու:

Բարիս 18 մայիս

Բրէնս Նաբօլէօնուն, Պօնաբարթ Թարաֆտարանը ալէյհինէ անգարիպ պիր պէեաննամէ նէշր էյլէեէճէյի խապէր վէրիլիեօր:

ԻԹԱԼԵԱ

Վէնէտիք, 18 մայիս

Իթալեա պաշ վէքիլի միւսիւ Մինկէթթի չէհրիմիզտէ պուլունուեօր: Միւշարիլէյհին պուրատա կէլմէսի, Ալմանեա վէլիահտընըն վիսուլինի Թէպրիք էյլէմէք իչին տիր:

ԱՎՍԹՐԻԱ ՎԷ ՄԱՃԱՐԻՍԹԱՆ

Վիէննա, 19 մայիս

Պօրսա էյի հալտէ, Րումէլի տէմիր եօլ Թահվիլաթը արանմագտա վէ ֆիեաթը եիւքսէլմէքտէ տիր:

ԻՍԲԱՆԵԱ

Մատրիտ, 19 մայիս

Հիւքիւմէթէ տայիր քեաֆֆէյի մէսէլէլէրտէն պահս իթմէլէրի իչին ղազէթալարա՝ րուխսաթ վէրիլտի. Ֆագաթ, մէշրութա գըրալըղա գարշը եազմամալարը Թէնպիհ օլունտու:

ՏԱՆԻՄԱՐԳԱ

Գօբէնհակ, 19 մայիս

Հէյեէթի վիւքէլա իսթիֆա էյլէտի: Եէնի պիր հէյեէթի վիւքէլա Թէշքիլ օլունճաեատէք, միւշարիլէյհիմ իճրայի մէմուրիեէթ իտէճէքլէր տիր:

ԹԻՃՃԱՐԻՑԷ

Լիվըրբուլ 19 մայիս.

Միտ. Ն. Օր. բամուղու	8 —
Տօլլըրա էյի ճինս	5 1/4
Պու կիւնքի սաթըշ	15,000 պալէ
Բիացա գավի	

ՍԱՐՐԱՖԻԷ

Լօնտրա, 19 մայիս.

Էսհամը Ուսմանիյէ աշըլըգը	43 5/8 3/4
» » գաբանըշը	43 1/2
65 »	69 1/4 3/4
69 »	54 1/2 3/4
Պօն տիւ Թրէզօր (Մէրք. Բ.)	86 1/2 3/4
1873 »	53 1/8 3/8
Ինկիլիզ գօնսօլիտի	94 3/8 1/2

Բարիս 18 մայիս.

Էսհամը Ուսմանիյէ գաբանըշը	44 2 1/2
1865	365
1869	275
1873	266 75
Օսմանլը շըմէնտըֆէր սէհիմլէրի	125 25
Ֆըրանսըզ ֆօնտօսու 5 0/0	103 57 1/2
» » 3 0/0	65
Իթալեա	72 80

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱՍԱՍԸ

Օսմ. մայիս 7 ագշամ գ.ար.	48 34
« մայիս 8 սապահ աչըլըշը	48 29
« էն եիւքսէք	49 01
« էն աշաղը	48 28
« Սաաթ 4	48 38 1/2
Իսթիգրազ 1863 ին	361
« 1865	364 1/2
« 1869	281
« 1872	88 1/4
« 1873	272
Քրէտի ժէնէրալ գ. ք.	10 25
Սօսիէթէ ժէնէրալ ագսիօնլարը	8
Սօսիէթէ Օթօման	
Ստամպօլ պանգասը ագսիօնլարը գ. ք.	6 12
Պանգ Գօմէրսիալ	395
« Վէրիսի	5
» Սօսիէթէ Օսթրօ Թիւրք	
Շըմէնտըֆէր սէհիմլէրի	128 1/4
Թրամվայ հիսսէլէրի	350
Քրէտի Հէլէնիկ ըսգօնթօ	
Լօրիում մատէնի ագսիօնլարը	67
Գուբօն սըզօնթօսու վարա	8 10
Ագճէ ֆայիզի	6
Րէբօր կէլմէտի	
Հէվալէսիզ	1

ԳԱՄՊԻՕ ՖԻԵԱԹԸ

Ինկիլիզ լիրասը իւչ այ վատէլի Ֆրանգ

ԱԳՃԷԼԵՐԻՆ ԲԻԱՍԱՍԸ

Ինկիլիզ լիրասը	110 30
Ֆրանսըզ ալթունու	88 07
Բօլ	89 30
Գըրմըզ ալթունու	51 32
Պէեազ մէճիտիյէ փարչը	101 32
Մէթալիք փարչը	104 24
Պագըր	150 20
Պէշլիկ	104 17
Գաւայօն գայմէսի գարիք	66 53

ԼՐԱԳՐԱՑԻՆ

Խըրիմեան սրբազան հազրէթլէրի, Թէպտիլի ապ ու հէվա զըմնընտա պու կիւն Ավուսթրիա վաբօրույլա Իզմիրէ միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ պույուրմուշլար տըր:

ՆՈՐ ՋՈՒՂԱՅՈՒ ՀԱՅՈՑ ՎԻՃԱԿԸ

Դավրէժէն պատուարժան բարեկամի մը ղրկուած նամակէ մը հետեւեալ սրտաճմլիկ տողերը քաղելով՝ Ամենայն Հայոց վեհ. կաթողիկոսին ուշադրութեանն ու խնամոց կը յանձնեմք:

«Նոր Ջուղայէն տխուր լուրեր կը հասնին. այն տեղ ալ մեր ազգայիններըն օր ըստ օրէ իրենց նախնի պայծառութիւնը նիւթապէս կորուսանելէ զկնի, բարոյապէս ալ կորստեան մատնուելու ենթակայ եղած են. վասն զի մեր հոգեւորականութիւնը չէ կարող նպաստել նոյա հոգեւոր և մարմնաւոր կարօտութեանց:

«Տառապեալ Ջուղայն այժմ չորս տեսակ հարկ կուտայ, մին Առաջնորդին, մին Դաւուղին, մին Թագաւորին՝ որ միւսներէն սակաւ կը լինի, և մին Ջուղայու բարերար Ս. Գ. Աղանուրին, որ Անդղիոյ Տէրութեան մէկ Թուղթէն մէկ կամ երկու Անա կաւնու, և աշխարհէ աշխարհ կը տանի, բայց տանէ 'ի տուն անհետ կանէ, և հասուցածներուն մեծ պահարանէն մէկ կամ երկու Ղրան կը պահանջէ, պզտիկներուն ալ կէս Ղրանէն պակաս չէ: Երկչոտ և կասկածոտ ժողովուրդը որ և է կերպով անիրաւութեան առջեւն առնելու կարող չեն. եթէ այս լուրերն անդղիարէն լրագիրներու մէջ հրատարակել տալու փոյթ տանին, Թերեւս տարեկան 300 Թուման Ջուղային օգուտ ըրած կը լինին:

«Նոր Թղթեր հասին այս անգ Թէ ինձ եւ Թէ ուրիշ սրտացաւ բարեկամներու. անոնցմէ քաղելով կը գրեմ հետեւեալները, որ իմանաս Թէ ինչ վիճակի մէջ է ազգը:

«Տէր Ոսկէթէոսը Բուշիռ գնաց, Տէր Բ. Տէր Գասպարը 'ի Կալկաթա: Աստըմէ 50 Թոման ուղեց առաջնորդը. տարաբաղդ քահանայն շատ ջանաց գուցէ կարողանայ տեղէ մը պարտք առնելով վճարել, բայց ոչ ոք առեց, որովհետեւ գրաւ տալու բան չունէր, միայն 20 Թուման կարաց գտնել, որ տուեց սրբազանին, միւսնալին համար խոստանալով հատուցանել փութով, որոյ համար շատ աղաչանքներէ զկնի հազիւ կարաց ստանալ կոնդակը Անիրաւէն:

«Պէտք լսած լինիս որ Ամենափրկչեան դպրոցը միաւորեցաւ Ծաղիկ խաթունի դպրոցի հետ, որուն Մըստր Բրուս անդգիտոյին վերատեսուչ է: Առաջին վարժապետը տէր Մեսրովբն էր, երկրորդը Տ. Սեդրեսորոս, ասոնք այնքան անկարգ վարուեցան որ Մըստր Բրուսը պարտաւորեցաւ հանել դպրոցէն, վասն զի, կըսէ, տարին 300 օր է, ասոնք հազիւ վաթսուն օր կը ներկայանան. միայն ժամանակը կը հաշուեն, որ իրենց վարձքն առնուն. աշակերտներն ինչ կուզեն լինին:

«Մեր վարժապետները չուզեցին կարգ պահել և ժամանակին իրենց պաշտօնը կատարել, կրկին դպրոցը բաժնեցին. բոլոր Ջուղայեցիք չեն ուզեր իրենց տղայքն Բրուսի դպրոցէն դուրս հանել, որովհետեւ նա յատուկ ջանք ունի աշակերտաց յառաջադիմութեան վերայ: Քանի մ'օր յառաջ մի անկարգ բան տեսայ, և շատ ցաւեցայ. ճանապարհի վրայ Տ. Մեսրովբը Տ. Կարապետի տղայն անիրաւութեամբ կը Թակէր ըսելով, «էլ կը դընա՞ս Բրուսի վարժատուն»:

«Այս անկարգութեանց պատճառաւ շատոնք Բրուսի եկեղեցին կերթան որ Բրօթէսթանդ է. Նոր մէկ քարոզիչ ել եկաւ Բրուսի միաբանութենէն ընտանեօք հայախօս, որ տեղս մնայ. ճշմարիտ կսեմ, եթէ մեր վանքը իր առաջնորդովն հանդերձ փոփոխութիւն չընտանայ, քիչ ժամանակէն կը տեսնէք որ ժողովրդոց մեծ մասը մեր եկեղեցիէն պիտի հեռանան... Ա՛ւաղ մեզ.

«Ուրիշ նամակի մը մէջ ալ գրուած է՝

«Ջուղա շատ խառնակ է. առաջնորդ-Դըրէգորիս եպիսկոպոսը և Մըստր Բրուսը յիրար ներհակ ընկած են: Բրուսի վարժատան մէջ շատ աշակերտ կան և կը շատնան:

«Տ. Մեսրովբը Ծաղիկ խաթունի ուսումնարանի առաջին վարժապետ էր Հայերէնի. չարաթը չորս օր չէր երթար, անոր համար Բրուսն ալ ճանըբեց զանի: Տ. Մեսրովբ գնաց Առաջնորդին հասկցուց որ Բրուսը Հայոց տղայք Բրօթէսթան կը չինէ: Վարժատունը գոցեցին Ամենափրկիչ տարին, և Ծաղիկ խաթունի և Բրուսի վարժատունը միացին: Ի սկզբան 182 աշակերտք կային, այժմ 90 աշակերտք կան մեր Հայոցմէ: 45 հոգի ալ Մահմէտական կային, անոնք ալ գնացին, վասն զի մեր սրբազանը գնաց քաղաքհինց մեծաւորաց տուն ասաց, Թէ՝ Բրուսն շատ գէշ մարդ է, և ձեր տղէքն իր վարժատունն առած աշակերտներուն ձեր հաւատի դէմ բաներ դաս կը տայ, սորա ճարն տեսէք: Քանի մ'օր եալը Պարսից վէքիլը որ է Սաա

րի թուն, եկաւ վ՚նքը, չորս անգամ Բրուսին մարդ ղրկեց կանչելու․ բայց նա չեկաւ, ես գործ չունիմ ըսելով․ յետոյ լուր ղրկեց թէ Գարսիկ տղայքը ճանբէ վարժարանէդ, ապա թէ ոչ մարդ կուգայ կը նստի ուսումնարանիդ դրան վրայ, և ծեծելով կը տանին։ Բրուսն էլ՝ աշակերտաց ծնողաց ասեր է թէ սպասեցէք մինչև Թէհրանէն գիր կայ, տեսնեմ ի՛նչ կը գրեն․ մեր Առաջնորդն աւգբեր է, Բրուսն ալ, տեսնենք ի՛նչ պատասխան կառնուն։

«Նահապետենց ցեղը մեծ և փոքր Բրօթէսթանդ դարձան սրբազանի ներհակութեան պատճառով։ Բրուսի ժամը կերթան, նոյնպէս Սէթ աղէն և չատոնք և ուրիշներ։ Այսպէս որ գնայ, փոքր ժամանակէն ետք հայութիւնը Ջուղայէն պիտի վերնայ և ժամերը գոցվի։

«Գէորգ Յովսէփի դպրոցի վարժապետ (Ջէյթունին) թողեց դպրոցը, գնաց 'ի Բուշիռ․ 187 աշակերտք կային, 64 ը անհայր և անմայր․ Բրուսը ասոնց համար ծախք կընէ և կը պահէ, որ ժամանակին քարոզիչ ըլնին մեր գլխին։ Արգիլեց տղայոց Հայոց եկեղեցին երթալ․ երբ հիւանդանան, անգղիացի տօքթորը կը բերէ դեղ կուտայ և կառողջացունէ, լաւ զգեստ կը հագցունէ։

«Սորա կինն ես քիչ չատ հայերէն սովրելով կանանց մէջ կը քարոզէ։ Օրերս Գերմանացի հայ ազգաւ գիտնական քարոզիչ մ՚ալ եկաւ, Գ. Մելիքումն անունով, մայրն ու ամուսինը 'ի միասին․ աս ալ դպրոց պիտի բանայ և ինքը Միսիօնարաց ընկերութենէն է։ Ջուղայի մէջ այժմ չատ բրօթէսթանդ կան մեր ազգէն։ Թէհրանի մէջ ևս երկու Ամերիկացի երեցներ դպրոց են բացեր, Անգղիերէն Ֆրանսերէն և Պարսկերէն կը կարդացնեն, յոյս ունին զամէնքն ալ բրօթէսթանդ չինել, ինչպէս Համատան և քանի՛ գեղեր արին, ո՛րն փողի ուժով, և ո՛րն խելքի ուժով․ մինչև անգամ Տէրտէր մի կը գրէ․ «Ես տէր Առաքելս Պրօտէստ եղայ, փող ուղարկէք որ քարոզեմ։»

«Ջորս հոգի ալ Գերմանացիներ եկան այստեղ, լաւ պատկերհանութիւն, ատաղձագործութիւն և երկրաչափութիւն գիտեն, և ունին իրենց հետ ամեն գործիքներ․ մեծ քառակուսի աշտարակ չինեցին, գեանէն չատ բարձր մինչի 3 գազ․ թէլէկրաֆ հաստատեցին, և գիշերներն կը խօսին մինչև Պէրլին և Լօնտօն։ Երկաթուղին ևս կը չինուի, յոյս կայ որ չուտով լրանայ․ կասեն թէ Ռուսն է չինողը․ երբ թամամվի, չատ բան ու գործ կը բացվի մարդայ համար, և մեր Անգղիերէն գիտցող տղայքն էլ անյոյս չեն մնալ․ Աստուած աջողի չինողի հոր հոգուն։

«Շատուց առաջ մեր ազգի մէջ, երբ ներհակութիւն պատահէր, կ՚ասէին մեք կաթոլիկ կը լինիմք և կը լինէին։ Հիմայ ալ բրօթէսթանդութեան կը դիմեն, մըսըր Բրուսը փողի և խելքի ուժով ամենուն ալ կը յաղթէ, և մեր առաջնորդն ու քահանայքը տգիտութեան և բարբարոսութեան կիրքերով կը յաղթուին․ մեր հոգևորականաց մէջ քաղցր խօսք և [illegible] կայ ժողովրդայ հետ․ անէծք, [illegible], նզովք, և այլն և այլն։ Սրբազանն ատտիկ նզովք կարդաց և ասաց․ «Ո՛վ որ Հնդստան լուր գրի և իմանամ, կը մատնեմ քաղաքապետին, ասկիները ծեծել կը տամ»։ Ժամանակէ մ՚ի վեր Կալկաթայէն եկած գրերը կը կորսուին Ջուղայու մէջ․ տեղս այժմ ոչ իրաւունք կայ և ոչ խղճմտանք։ Կասեն թէ ժողովուրդը կրօնքէն կը դառնայ բայց չեն ասեր թէ հոգևորականաց բռնութեամբն է որ կը դառնայ։ Դեռ անցեալ օր մի Հայ մարդ դառնութեամբ կաղաղակէր․ «Ես իմ Աստուածըն և իմ հոգին, չուն ըլնէի լաւ էր, քան Ջուղայու մէջ Հայ մնալ․ այնպէս մին ծեծ կերայ անաստուած մարդոյ ձեռքէ, որ ոչ ոք իմ յարգալի չհասաւ․ քուլթն մեզ քշրում է՝ ասում ենք անհաւատ է, մեր քահանայքն որ մեզ նզովում են և անիծում, ի՞նչ պիտի ասենք․ Աստուած դատի։

«Ողորմելի՛ Ջուղայ և անբաղդ Ջուղայեցիք»։

Իսկ մեք կը յաւելումք․ ողորմելի՛ Հայոց ազգ, որ 'ի նուազութենէ մանաւանդ թէ 'ի տգիտութենէ եկեղեցականաց, այս աստիճան թշուառութեան հասած է, և կորստեան մատնուած։

(Մ—է—)

ՔՆՆՈՒԹԻՒՆ ԵՆԻՇԷՀԻ ՄԷՋ

Ենիշէհի գրեց և Տէրոյ գործին հոն սկսուելուն վրայ ամէն առաջ համառօտ տեղեկութիւն մը տրուեցաւ Աւետաբերի ընթերցողաց։ Անօգուտ չեմ համարիր այս անգամ քանի մը խօսք ըսել տեղւոյս Բողոքական դպրոցին քննութեան վրայ։ Դպրոցը Տ. Ստեփանեան պր. Յակոբի խնամոց յանձնուած է։ Անկէ տարի մը առաջ նորեկ տղայոց հնգամենայ քննութիւնը գոհ ըրած էր հանդիսականները․ այս երկրորդ քննութիւնը մեծապէս ուրախացուց և քաջալերեց աշակերտաց ծնողները և դպրոցին բոլոր բարեկամները․ քննուեցաւ, նախ, գրահաշուի (ալճէպրայի) դասը։ Այս ճիւղին աշակերտք իրենց դասագրքին մինչև կէսըն հասած էին, և անոնց պատասխանները յաջող եղան։ Համարողութեան այս նոր կերպը չատ զարմացուց հանդիսականները որոնց համար բոլորովին նոր էր այս ուսումը։ Յետոյ քննուեցաւ Թուաբանութեան դասը որ չորս կարգ էր, և իւրաքանչիւր կարգի աշակերտաց վիճակը լաւ հասկնալու համար, անոնց ամէն մէկն ուրոյն և խնամով քննուեցաւ իբր 2 ժամ։ Առաջին կարգը Թուաբանութիւնն աւարտած էր, և աշակերտաց պատասխանները գոհացուցիչ էին։ Երրորդ, քննուեցաւ քերականութեան դասը։ Այս դասը գործածած էր Գարագաշեանի գործնական քերականութիւնը և թարգմանութեան համար Եղիշէի գիրքը։ Փոխանակ տեղւոյն անմաքուր և կոշտ լեզուին՝ աշակերտաց Հայերէն մաքուր արտասանութիւնը և յստակ ոճը մեծ տպաւորութիւն ըրին ծնողաց։ Չորրորդ, քննուեցաւ անդամազննութեան դասը։ Աշակերտք իրենց սորված պատկերն կախուած մեծ պատկերներուն վրայ կը ցուցնէին, և ուսման այս ճիւղն ալ չատ հետաքրքրական և հաճելի թուեցաւ հանդիսականաց։ Անկէ ետքը եկան հասարակ ընթերցանութեան և սրբազան պատմութեան դասերը։ Աւելորդ է մի՛ըստ միոջէ յիշել աշակերտաց յառաջադիմութիւնը և հանդիսականաց գոհունակութիւնը տեսնուած յառաջադիմութեան վրայ․ սա միայն կը յաւելունք թէ սրբազան պատմութեան դասը հոգևոր և ազնուական տպաւորութիւն մը ըրաւ լսողաց, և նոյն իսկ տղայք հոգևորապէս ազդուած կ՚երևէին աստուածային ճշմարտութիւններէն և գեղազանց օրինակներէն որոնց բացատրութիւնը կամ պատմութիւնը կ՚ընէին։

Այս քննութիւնը կատարուեցաւ այսպէս յաջողութեամբ իբր 200 հանդիսատեսաց առջև որոց մեծագոյն մասը Լուսաւորչական ազգայիններէն էր, որոց մէջ կային նշանաւոր անձինք, և ոմանց զաւակներն աշակերտաց մէջ էին (1)։ Տարուան մը միջոցին տեսնուած յառաջադիմութիւնն անտարակոյս մեծաւ մասամբ վերոյիշեալ յարգոյ վարժապետին ջանից և հմտութեան արդիւնքն էր։ Մեր պարտքն էր խոստովանիլ զայս, և յայտնել բոլոր հասարակութեան կողմէն ամէն շնորհակալութիւն և գովութիւն որ արժան է յիշեալ յարգոյ բարեկամին։

Գիտենք որ կրնայ յառաջադիմութիւն աւելի քան զայս տեսնուիլ գիւղիս մէջ, եթէ գիւղացիք երթալով աւելի կզգան դաստիարակութեան կարևորութիւնը։ Արդարև գիւղիս 800 տանց մէջ կրնան գտնուիլ 50 է չատ աւելի աշակերտք, որոց համար աւելի բարձր դասեր կրնան մուծուիլ։ Կը յուսանք թէ մեր գիւղացիք այս փոքր օրինակէն պիտի քաջալերուին գիւղիս համար դաստիարակութիւնն ընդհանուր և աւելի բարձր ընելու՝ որևիցէ ջանք և ողջութիւն չ՚խնայելով։

Ոմն 'ի հանդիսականաց

Ենիշէհ (Աւետաբեր)

ԻԼԱՆԸ ՐԷՍՄԻ

Տէրիսաատէթ տուխան ինհիսարը նէզարէթի անպարլարընտա ֆազլա օլարագ մէվճուտ եւիզ պին գըյյէտէն միւթէճավուզ Ենիշէհ կէօպէք թիւթիւնիւնիւն տիւարը էճնէպիյէյէ նագլ օլունմագ, վէ նախտ մէմալիքի մահրուսէնին սայիր մահելլերինէ իմրար իլէ նիզամը մէվզուէնէ թէվֆիգէն սաթըլմագ չարթը իլէ ֆիրուխթ օլունաճաղընտան պունա թալիպ օլանլարըն մէճլիսի րուսումաթա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի պունտան ագտէմ իլան իթտիրիլմիշ իտի տէ, սուրէթի իլանտան մէզքիւր թիւթիւնլէրին թօբտան սաթըլըգ բարչա բարչա ֆիրուխթընա մուվաֆագաթ օլունմաեաճաղ զանն օլունտուղու պու տէֆա պազը թիւճճարանըն իտարէյէ վուգու պուլան իֆատէլէրինտէն անլաշըլմըշ վէ հալ պու քի, իշպու թիւթիւնլէր, բարչա բարչա վէ իսթէնիլտիյի հալտէ, թօբտան սաթըլմագ, վէլհասըլ նասըլ թալէպ օլունուր իսէ, օլ սուրէթլէ ֆիրուխթ օլունմագ մուգարրէր օլտուղունտան, թալիպլէրինին թարիխի իլանտէն նիհայէթ իչպու մայիսին նիհայէթինէ գատար մէճլիսի մէզքիւրէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի թէքրար իլան օլունուր։

291 մայիս 7

292 րէպիւլ էվվէլ 13

(1) Պիզիմ Սրբազան Պատրիարք հազրէթլէրի․ [illegible] իթտիկի [illegible], երեւտոխեան էֆէնտիլէրին [illegible] իլէ կիրի ալաճագ [illegible] Բրօթէսթանդ [illegible] կիւնէ [illegible] թէ [illegible] ․ [illegible] իթ [illegible] բաթրիքլիկինէ [illegible], զանն իտէրիզ քի [illegible] իթմիշ օլուր։

(Մանզում.)

(Քէզա)

Պալաթ խարիճինտէ միւթէմէքքին հաթապ թիւճճարընտան Եօրղաքի իգհարը իֆլաս իթմիշ վէ թէավիյէի խուսուսաթը իֆլասիյէսինէ միւլազիմին աղաստան Յէրհատ էֆէնտի իլէ Ստավրաքի էֆէնտի էսալէթէն սէնտիք թային գըլընմըշ օլտուգլարընտան, միւֆլիսը մէրգում զիմմէթինտէ ալաճաղը օլանլարըն սալը հալ րէպիւլախըրընըն 13 ինէ վէ 91 սէնէսի մայըսընըն 7սինէ թէսատիւֆ իտէն չարշէնպէհ կիւնիւնտէն իթիպարէն 20 կիւն զարֆընտա սաաթ 5տէն 10է գատար թիճարէթխանէտէ քէաին միւժ գօմիսէրլէրէ մախսուս օլան օտայէ կէլէրէք գանուննամէի թիճարէթին 199 վէ 200 ինճի պէնտլէրի ահքեամընճա միւժ գօմիսէրի 2ինճի մէհքէմէի թիճարէթ աղա մուավինի րիֆաթլու Ճէմալէտտին պէյ մուվաճէհէսինտէ սէնտիքլէր հագլըր օլտուղու հալտէ ալաճագլարընը գայտ իլէ թաստիգ իթտիրմէլէրի իլան օլունուր։

ԻԼԱՆ

1875 սէնէսի Րումի մայիս 20 սինտէ ղարպխանէյի ամիրէտէ գուրասը քէշիտէ օլունաճագ Րումէլի տէմիր եօլու հիսսէլէրինին իգրամիյէ (բրօմէս) պիլէթլէրինին թէքմիլի 10 'վէ րուպը 3 ղուրուշ վէ զիհատէճէ ալընտըղը հալտէ ֆիյաթճա պիրազ տահա իգրամ օլունմագ վատը իլէ սաթըլըր իսթանպօլ քէօփրիւ պաշընտա վագը վալիտէ սուլթան ագարաթը Ն. 5 մաղազատա։

Ղուկաս Երկանեան

ԻԼԱՆ

1869 սէնէսի տէվլէթի Ալիյէ խաթիգրազընտան 583330 Ն. թահվիլ ղայպ օլմուշ օլտուղունտան, հէր քիմին էլինտէ կէօրիւլ մաթպաամըզա խապէր վիրէնէ 1 լիրա պախշիշ վիրիլէճէք տիր։

ԻԼԱՆ

Տօղթօր Ճէլալեան էֆէնտի, հաֆթատա իւչ քէրրէ, Եէտի գուլէտէ վագը միլլէթ իմիգ խասթախանէսինէ կիտիպ կէլմէքտէ օլտուղու միւնասէպէթիյլէ, Սամաթիատա խայրաթ պագմագ լըղը տախի նէյէթ իյլէտիկլինտէն, բազար իրթէսի, վէ չարշէմպէհ, վէ ճիւմա կիւնլէրի սաաթ 7 տէն 8 է գատար, Ս. Գէորգ քիլիսէսի ագարէթլէրինտէն օլան միւսիւ Մօյիսինին էճզախանէսինտէ պուլունաճաղընը իլան իտէրիզ։

ԴԱՊԼԸՃԱԼԱՐԱ ԿԻՏԷՆԼԷՐԷ ԻԼԱՆ

ՊԸՐՈՐՍԱՏԱ ՔԻՒՔԻՒՐՏԼԻՒ ՀԱՄԱՄԸ

Միւսիւ Սարաֆիմ Ճիլաճիեանըն թահթը իտարէսինտէ պուլունան մէզքիւր գապլըճատա մօպիլեալը տայիրէ վէ օտալար վէ լօգանթա վէ մատէն ասլարը վէ ղայրիհիմ պուլունուպ, թէյրիֆ իտէն զէվաթըն զիհատէսիյլէ րահաթ իտէճէքլէրի վէ ֆիատլար էհվէն օլտուղու իլան օլունուր։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատա Բէնճէնիլիկ-բազարընտա
Նօ. 41 Իւրի խանընտա